

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egy szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerda, január 27.

„Hic niger est, ...“

Budapest, január 26.

○ Hogy az obstrukció további fentartását célzó törekvések mily vakmerőségre képesek, kitűnik abból, hogy egy tüntető körmenetet terveznek, melynek részesei, buzavirággal a gomblyukban, a német császári házat éltették volna. Azt a látszatot szándékozták előidézni, hogy Magyarországon vannak emberek, kik nem ragaszkodnak a nemzeti uralkodóházhoz, az összehangolt hangulatát akarták felkelteni nemzet és uralkodóház közt.

Csakhogy azok, kik ily tüntetéshez odaadták volna magukat, bizonyára nem lettek volna magyarok, épp oly kevésbé, mint azok nem magyarok, kik a tüntetést szervezték. Az eszközök megválasztásában nyilvánul kíméletlenségéből következtetni lehet, kik voltak ezek a terkvóvácsok. Abból a fajtaból vannak, kiket a francia miniszterelnök pár nappal ezelőtt e szavakkal jellemzett: az ilyen emberek se nem németek, se nem franciák, hanem rómaiak. Magyarországon ezenfelül az obstrukció tulajdonképpen szerzői és fáradhatlan támogatói is.

Kitetszik ez már abból is, hogy az obstrukció tulajdonképpen az 1867. alapon épült fel, hogy csak abból a célból rendezték, hogy zavart vigyenek a szabadelvűek soraiba.

Ezt a célt egyidőre el is érték, mikor a függetlenségi párt is árcsulatta magát a 67-es alapra, melyet pedig ez a párt különben elvet.

Ha most a parlamenti küzdelemben a döntés előtt állunk, — és szaporodnak a jelek, amelyek arra mutatnak, hogy a döntés közel van, — akkor az országban min-

den valóban szabadelvű polgárnak tudnia kell, hogy tulajdonképpen nem az 1867. XII t.-c. új értelmezéséről van szó, hanem hogy kizárólag felekezeti rugók vannak működésben, hogy újabb ütközetről van szó reakció és haladás közt.

Minden magyar emberre, aki éppen jól tudja, hogy a szabadelvűség, a haladás a magyar nemzet egyik legerősebb létfeltétele, minden magyar emberre nézve áll ez az ismert római közmondás: „Hic niger est, hunc te Romane caveto!” abban az értelemben, hogy az obstrukció szerzői és előmozdítói, a titkosak, csak úgy, mint a nyílak, egyenként és összesen a reakció csatlósai, tehát a magyar nemzeti gondolat veszélybe döntői és ellenségei, kiktől minden magyar embernek óvakodnia kell.

Uj főispán. Mint a hivatalos lap közli, a király Mura Lászlót, Hunyad vármegye alispánját ugyanezen vármegye főispánjává nevezte ki.

A délvidék vízügye. A temes-bégavölgyi vízszabályozási társulat ügyének kezeléséről a Tiszavölgyet érdeklő egyéb intézkedésekről szóló 1882. évi XXVI. törvény cikk 5. §-ában foglalt rendelkezéssel utasított a volt közlekedési és közmunka-minisztérium, hogy:

1. a Maros és Duna között fekvő tiszai védőtölések egyes szakaszainak az árvíz lefolyása szempontjából szükségesnek talált hátrább helyezése;

2. a torontálmegyei belvizeknek levezetésére szükséges munkálatok végrehajtása — végül

3. a Béga-csatornának a hajózás igényeinek megfelelő átalakítása és a Béga-vidéki belvizek levezetésére, alkalmassá tétele tárgyában.

terveket és költségelőirányzatot készíttessen és ezen munkák miként, kinek a költségén és mely időben leendő végrehajtása iránt a törvényhozásnak jelentést tegyen.

Miután az 1889. évi XVIII. törvény cikk a

vízügyeket a közlekedési minisztériumból a földmivélsügyi minisztériumba helyezte át, ennél fogva a földmivélsügyi miniszterre hárult a feladat a jelentéseket megtenni. A földmivélségi minisztérium most tette meg a jelentést, amely részletesen foglalkozik a három munkálattal és előadja, hogy: a torontálmegyei belvizek rendezéséről a minisztérium már 1892 ben tett jelentést. Tervekre itt azért nem volt szükség, mert az érdekeltek társulatokká alakultak és az állam által vezetett tanulmányok alapján a végrehajtandóknak gondolt belvizrendezést egymástól teljesen független csoportokban megindították és nagyrészt már foganatosították is. Az állam ezen tervek költségeihez 133.252 korona 31 fillérrel járult, melyből 57.052 korona 05 fillér a földmivélsügyi, 76.200 korona 26 fillér pedig a pénzügyminisztériumot illeti. A Béga-csatorna hajózhajózatává tételére és az ezzel kapcsolatban az árvizek és belvizek ártalmatlan levezetésére vonatkozó területek alternatív formában még 1884-ben készültek el. Az ügy érdemében szükségessé vált további lépéseket azonban beszüntették, mert egyrészt a tervek legolcsóbb kivitele is 19.400.000 koronába került volna, másrészt azonban, mert a Temes-Béga mentén 1888-ban pusztított árvizek a kérdés újabb tanulmányozását tették szükségessé. Az 1895. évi XLVIII. illetve az 1897. évi XXI. törvények értelmében azután újabb tanulmányozás rendelkezett el. Ezen tanulmányok alapján a tervek elkészültek és a Béga-Nagybecskerek-Titel közötti szakaszának hajózhajózatává tétele iránt a munkálatok folyamatban vannak, míg a Béga ármentesítése érdekében 1903-ban indultak meg a rendezések. Hátra maradt még a Béga-csatornának Nagybecskerek felől egészen Temesvárig való hajózhajózatává tétele, ennek biztosítása érdekében pedig Darányi Ignác volt miniszter nyilatkozott részletesen a képviselőház 1903. évi június hó 19. iki ülésén. A Béga-csatorna eddigi munkálatai 15.163 korona 74 fillert vettek igénybe, amely összeg egészen a pénzügyminisztérium terhére esnek. Mind a három pontban felsorolt munkálatok összes költségei eddig 166.540 korona 71 fillérbe kerültek. Ezen költségek fedezetére nézve javasolja a földmivélsügyi miniszter, hogy miután az illető érdekeltségek ezeket meg nem térítik, az állam terhére irassanak.

A „TORONTÁL“ tárcája

Hogy lettem orvosá?

A boszniai okkupációból.
— A „Torontál“ eredeti tárcája. —
Irtá: Dankulov Péter.

Oszman bég effendi Adzemovity a háremjába, minden szokásos előzetes bejelentéstől eltekintve, varatlanul betoppant. A hárem hölgyei, nem sejtve ezen meglepetést, körben ültek a drága szmírna szőnyegen, mely a három padlójat egészen eltakarta s fecsegve bámulták a hárem ujoncát, ki szomorú arccal, tört szívvel közöttük ült és mély gondolatokba merülve, a nem régen mult eseményekre gondolt vissza. Mikor Oszman belépett, a nők sikítva felugrottak, a hárem egyik sarokba visszahúzódva, csak a hárem szép ujonca maradt mozdulatlanul helyén, mit sem gondolva Oszmannel.

Mind ez nem tartotta vissza Oszman bégét attól, hogy a hárem ujonca előtt fájdalmas szívét feltárja és eleje terdepeive szépségének hódoljon.

— Nuro! mondotta a bég. Nuro, háremon egyedüli disze! Gyuzel gyulu (illatos rózsám) Nuro! Gyulmider gyul (jer rózsám, jer!) büszkeségem! Te turbánomfényesgyöngye, lelkem egyedüli napsugara — te vagy Nuro! — Butum (lelkem testestül) tied vagyok! Pillants rám Aláhodra! (Istenedre) pillantsod az egyedüli üdv beteg lelkemre! Nuro! szólj egy szót és boldogítsd előttem térdelő rabodat, hogy Aláhnak halát adhassak e nagy szerencsédért!

Mikor Oszman szerelmének heve lecsillapodott, csak akkor vette észre a többi nőt s egy intéssel kiutasította őket a háremből. A nők, Lejlán, az eddigi hárem gyöngyén kívül, kimentek. Oszman lehorgasztott fejével gondolkodásba merült s egy kis szünet után mélyen fohászokodva felugrott és gyors lépéssel kiment.

Nura, akit Oszman lelke mélységéből forró

szerelmmel megkivánt, mozdulatlanul maradt mint egy köoszlop. Szive, márvány hidegséggel eltelve meredt vol, mert az csak anyai szeretettel, keresztényi megnyugvással dobogott hátra hagyott és elveszett gyermeke és férje után. Pár hónappal ez előtt hallotta még férje ajkairól:

— Jánó! dilber, (hires) Jánom! — félek, rosszat sejtök.

És férje sejtelve megvalósult: Jánából, dilber Jánából, — Gyuzel-Nura lett, Oszman bég háremjében.

Mikor Oszman háremjából kiment, Lejla, akit a féltékenység lelke mélyéig megszállott, gyorsan lépett Nura-hoz ezt sugva:

Aláhodra! mond Oszmannak, hogy beteg vagy és kérj aszkeri ketyimét. (katonarost.) Segítlek, hogy kiszabadulj. Nura erre elmélyedésből magához térve, ránézett Lejlára, összetett kezekkel kérte segítségét. Lejla ismét azt tanácsolta neki, hogy katonarost kérjen magához s neki mindent elpanaszoljon, mert csakis ily uton-módon szabadulhat ki.

Ebben a pillanatban visszatért Oszman bég, magával hozva egy gyémántos fejdísz; s mikor Lejlát meglátta, meglepetve nézett reá és így szólt hozzá:

— Te itt vagy? miért!? — s intett neki, hogy távozzék.

Lejla engedelmeskedett s távozása után a bég közelébe Nura-hoz s neki nyujva a fejdísz, újból kezdte forró szerelmes szavakkal olvadásra birni a szegény Nura meredt jégszívét.

— Szólj! — mondá a bég. — Szólj csak egy szót!

— Effendi — szólt lassan Nura.

— Mond ki a nevedet; Aláhodra! a nevedet mond ki. Minden egyes szavad mint kellemes gyógyszer esik beteg szívemnek. Oh te szegfű virágom, büszke tulipánom, illatos rózsám! Janati hurio! (a mennyország első szépsége) szólj, szólj!!

— Oszmane, — hangzott erre vissza Nura ajkáról.

Ez egyszerűen szó lehető legboldogabbá

tette Oszman bégét és mikor Nura a bégnek megmondta, hogy beteg és felgyógyulásához csak is katonarost segítheti, Oszman bég rögtön utnak indult katonarost keresni.

Mielőtt Oszman bég lovára ült és a Hán személy, mint legközelebbi katonai állomás felé katonarost keresésre indult, parancsot adott a hárem hölgyeinek, hogy visszajövetelük vigasztalják a hárem ujoncát.

Oszman elnyargalt tehát katonarost keresni és háremjében hangzottak a „daira“ (török hangszer) mellett a török dalok és táncok Nura vigasztalására.

A tél már régen beköszöntött. Személy hegyen ritkán volt utas látható, mert mindenki félt a ragadozó vadállatoktól; különösen gonosz hírik volt a személyi farkasoknak és medvéknek. A bosnyákok csakis csoportokban mentek csarsijába (piacon) késekkel felfegyverezve. Én is ritkán mentem ki az én házamból, mely akkor már „fekete fejedelmi rezidencia“ név alatt ismeretes volt. A téli időt komoly levelezéssel töltöttem, rémhíresztelő levelek és szerelmes levelek írásával. A komoly levelek voltak az úgynevezett „Rapportok“, de nemkevésbé komoly levelek voltak azok is, melyeket édes szülőimhez írtam a jéghideg Szemétyről Nagybecskerekre. Rémhíresztelő leveleket is írtam; igen, olyan leveleket írtam, hogy az olvasónak szemé-szája megállt, mikor ezeket olvasta. Elég szegény lett volna arra a katonára, ki Boszniában van, ha semmi rémest irni nem tudott volna. Én tehát azért, hogy e szegény ne ragadjon reám, ilyen eredeti katonaleveleket írtam főnökeimnek, ismerőseimnek és azon barátaimnak, kiket bevonulásomkor a vármegyházában hagytam. Nem volt tehát csodálatos, hogy naponta tizenöt-husz levelet kaptam s mind erre válaszolnom is kellett, mert mindenki körülbelül egy és ugyanazt kérdezte s mindegyik választ kért.

Igy például: A volt főnököm, Isztrát Simon vm. tb. főszámvevő, azt kérdezte levelében, hogy

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 1/2 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/4-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Szent Száva napja.** Görög keleti polgártársaink ma ünnepelték meg az iskolák védszentje, szent Száva napját, mely alkalomból mindkét gör. kel. templomban délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet volt. Az istentisztelet után a nagybecskereki szerb iskolák növendékei régi szokás-hoz híven összegyűltek az iskolában, ahol védszentjük tiszteletére gyermekünnepélyt tartottak.

— **A tanfelügyelet reformja.** Mint távirataink közt olvasható, Budapesten ma kezdődött a tanfelügyelők ankétje, mely a tanfelügyelet reformjáról fog tanácskozni. Az ankétre dr. Paacséri Károly Torontálmegyei tanfelügyelője is hivatalos volt, ki írásban adta be javaslatát.

— **Esküvő.** Temmer Mór nagybecskereki tekintélyes kereskedő kedves és szeretetreméltó leányát Malvin kisasszonyt dr. Rosenthal Marcel február hó 2-án délután fel 4 órakor vezető oltarhoz a helybeli izraelita templomban.

— **A színház tűzbiztonsága.** A chicágói nagy tűzkatasztrófa mindenütt arra készítette a hatóságokat, hogy az egyes színházakat tüzrendészeti szempontból alaposan megvizsgálják s a tapasztalt hibákat mihamarább helyreigazítsák, hogy a színházlátogató közönség lehetőleg biztonságos legyen minden esetleges szerencsétlenségtől. Nálunk Nagybecskereken az építésügyi bizottság tegnap délután tartott ülésében szintén kiterjesztette figyelmét a városi színházra s a bizottságnak az ülésen résztvevő tagjai, Annau Ádám, Beck Gyula, Gombos Mihály, Halmos József, Hoff Nándor, Jakóby Gábor, Kühn János, Mattanovics György, Napholz Ágoston, Naszke Károly, Puts Frigyes, Reitter Oszkár és Szávicz Sándor, élükön dr. Perisics Zoltán polgármesterrel, behatóan megtekintették a városi színházat. A vizsgálat alkalmával konstataálták, hogy színházunk nem rendelkezik kellő számú kijáratokkal. A hiba orvoslásáért a bizottság javasolja, hogy a földszintről s a zártlépcsőktől jobbra és balra egy-egy vészkijáró létesíttessék. Ugyancsak két-két vészkijáró létesítendő az első és másodemeleti pihelyoknál, a mely kijáratok közül kettő az

udvarra, kettő pedig a pénzügyi palota felé nyílik. A bizottság nem tartotta célszerűnek, hogy a karzatról csak egy lépcső vezet le s éppen ezért egy második lépcső építését is javasolja. A zsinórpadlást a nagy padlástól egy vasajtóval ellátott tűzfalal fogják elválasztani, ugyancsak vasajtót kell csinálni a karzat feletti padlásra is. Igaz ugyan, hogy midezek az átalakítások pénzáldozattal járnak, de így legalább segítve lesz a bajon, mert elvégre is a közönség biztonságáról van szó, mely jogosan megkövetelheti, hogy a színelőadások alkalmával ne legyen kitéve esetleges szerencsétlenségeknek.

— **Plechl Szilárd alapítvány.** A nemrég lefolyt Plechl-jubileum alkalmával a nagybecskereki áll. elemi iskola gondnoksága átiratot intézett a városhoz, melyben kérte, miszerint tekintettel arra, hogy a jubiléum hosszú évek során át részint tagja, majd elnöke volt a községi iskolaszéknek s mint ilyen a város nevelésügye terén kiváló érdemeket szerzett, a város létesítsen egy 200 koronás Plechl-alapítványt, melynek évi kamatja oly iskolás gyermekek megjutalmazására szolgáljon, kik a magyar nyelvben szép előmenetelt tanúsítanak. A városi tanács a mai ülésen foglalkozott e tárggyal s javasolja, hogy az pártolólág terjesztessék a közgyűlés elé.

— **Egyházi gyűlés.** A torontál jözseffalvai róm. kath. egyháztanács legutóbb tartotta tisztújító közgyűlést Racz Ferenc pápai kamaras plébános elnöklése alatt. A tisztviselőket majdnem mind egyhangulag töltötték be. Világi elnök lett: Mellykúti István, gondnok ifj. Szivertl Antal, pénztárnok Komáromi István, jegyző Ocskay Miklós.

— **Főúr és polgárlány.** Ismeretes egy delvidéki főúrnak, Gyulay István gróf, murányi (Temesvm.) nagybirtokosnak szerelmi regénye Kozlázia Erzsébettel, egy bécsi kisiparos leányával. A regény vége az lett, hogy a gróf elhatározta, hogy a polgárlányát feleségül veszi. Most, mint Temesvárról írják, az esküvő a legnagyobb eszében már meg is történt. A házasság megkötésénél Lukácsy Lajos aradi ügyvéd, a gróf jogtanácsosa és Nagler bécsi ügyvéd, a gróf egyik nővérenek ferje voltak a tanúk. A fiatal házaspár a nyáron valószínűleg a gróf murányi birtokát meglátogatja.

— **A kereskedelmi csarnok estélye.** A nagybecskereki kereskedelmi csarnok e hó 30-án, vagyis szombaton saját helyiségében estélyt rendez, amely, mint a csarnok eddigi estélyei, szintén a legsikerültebb estélyek közé fog tartozni.

— **Az adófizetés.** Stefanovics János városi adóügyi tanácsos ma a tanács elé terjesztette a december hónap teljesített adóbevételek-

ről szóló kimutatást. A kimutatás szerint decemberben közadó címén összesen 56,168 korona 03 fillér, ebből állami adóra esik 20,753 korona 31 fillér, iparkamarai illetékekben 148 kor. 29 fillér, hadmentességi díj fejében 335 kor. 20 fillér, betegápolási pótdobban 579 kor. 12 fillér, tiszai kölcsön fejében 1386 kor. 63 fillér, községi adó 23,996 kor. 86 fillér, községi iskolaadó címén 1303 kor. 94 fillér, közmunkatartozás címén 1788 korona, előfogatí váltásdíjban befolyt 49 korona 20 fillér, utadobban 3546 kor. 19 fillér, megyei utadó címén befolyt pedig 2281 kor. 29 fillér. A múlt év hasonló időszakában 52,575 kor. 68 fillér adó folyt be s így a mostani eredmény 3592 kor. 95 fillérrel kedvezőbb.

— **A megyei központi hitelszövetkezet szelvényeinek beváltása.** Mint a torontálmegyei központi hitelszövetkezet igazgatósága közli, a torontálmegyei központi hitelszövetkezet a teljesesen befizetett üzletrészek 4-ik számú szelvényeit mártól kezdve 4 $\frac{1}{2}$ -lékkel a szövetkezet pénztáránál beváltatnak.

— **A német olvasókör táncestélye.** A nagybecskereki német olvasókör farsang másodnapján, vagyis február hó 15-én tartja meg táncestélyét az Elmer-fele vendéglőben. A rendező bizottság, melynek élén dr. Perisics Zoltán polgármester, az olvasókör elnöke áll, tagjai pedig Szávicz Sándor, Filó Róbert és Steyer István, már most is nagyban buzgólkodnak, hogy az estély minél sikerültebb legyen.

— **A szemét fuvarozása.** Rehák Bela városi jegyző ma terjesztette a tanács elé az újonnan kidolgozott házi szemétfuvarozási szabályrendeletet, a melyt a városi tanács el is fogadott.

— **Agyonforrázott gyermek.** Nemet Szt. Péterről jelentik, hogy ott tegnapelőtt Becker István gazda 15 hónapos leánykaja, Magda a kályháról magára rántott egy forralt vízzel felt fázokot és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy néhány órai kintolás után sebébe belehalt. A vizsgálatot megindították.

— **Farsang.** Az idei farsangot az eddigi bejelentések szerint a következő mulatságok töltik ki:

- Január 28: A „Bauernverein” bálja.
- Január 30: Iparosok bálja.
- Január 30: A kereskedelmi csarnok estélye.
- Február 1: Önkéntes tűzoltók bálja.
- Február 2: A magyar olvasókör táncmulatsága.
- Február 6: Veterán mulatság.
- Február 13: Az ifjúsági egyesület estélye.
- Február 15: A német olvasókör táncestélye.
- Február 16: Beszede.
- Február 16: A „Harmonia” férfitáncmulatságja.

hányszor voltam ütköztem és hogy folyt az le, mert őt, mint volt hadnagyot, aki 1886. évben hasonlót élvezett, ez nagyon érdekli. Racz Jakab számvevő, Veress Péter iktató s többi barátaim levelekben azt kérdezték szintén, a mit Isztrát és választ kértek, mert ők nem voltak katonák és ez okból érdeklődtek, hogy milyen egy ütközet. Én persze hozzáfogtam és huszárosan, ha nem is az voltam, azt írtam nekik, hogy az insurgeneket kardommal úgy kaszaboltam, mint a répat.

Veress Péter barátom egy levelében azt kérdezte, hogy fogtam-e eleven törököket? Válaszom persze az volt, hogy fogtam s még milyent! az elfogott török nevét, személyét leírtam neki és ő el is hitte s nagyban hirdette vitéségemet.

Most azonban huszonöt év múlva mind azoknak, kiknek ily leveleket írtam, így Veress Péter barátomnak is, azt mondom, hogy mind az, amit írtam, csak „huszár kacsa” volt. A mi végül jelzett leveleket illeti, azokról most már nem szabad beszélnem, hogy miért — gondolom, azt könnyű kitalálni.

E sok levél között legjobban örültem egy szerkesztő barátom levelének, melyvel mindig annak az újságnak a számát küldte, a melyben a tölem veit rémhíreket közzétette. Egy levélben arra kért szerkesztő barátom, hogy írjak neki valamit a háreméletből és a török nők szépségéről, figyelmeztetve engem a szerb népdalra: „Kázu lyudi u turaka ima lepi devojaka” (azt beszéli a nép, hogy a törököknek szép lányai vannak). Ezzel feleltem bennem a kíváncsiság a török hárem és a török nők után. Szívesen írtam volna barátomnak, de fogalmam sem volt sem a háremről, sem pedig a török nőkről. Kíváncsiságom egyre jobban fokozódott és mindig csak egy kíváncsi volt, hogy török hárembe mehessek s török nőt láthassak. De minthogy kérdezősködésemre több töröktől hallottam, hogy nemcsak keresztényeknek, hanem más vallású idegeneknek sem lehet a török nőket látni és háremükbe bemenni, belenyugodtam abba, hogy a háremélet és a török nők szépsége előttem örök titok marad.

Egy szép téli napon meleg szobában ülve lapozgattam napi Rapport-könyvem a midőn előzetes bejelentés után egy 28—30 éves

karsu, magas alaku, szőke, kékszemű, török bejött. Szokásos tisztelgés után így kezdte a török.

— Oszman bég effendi Adzemovity áll előttem. Te személyi és kerületi parancsnok vagy; kivéled más zabitad (katonatiszt) nem ismerlek a sváboknál. Azért jöttem hozzád, azt kérdezni, hogy hol találhatnék én egy hetymet? (orvos.) Egy sváb aszkeri hetymet? (katonarost.)

Egy pillanatnyi szünet után megkérdeztem Oszmant, hogy minek keres hetymet, talán csak nem ő beteg? mire azt válaszolta, hogy nem ő, hanem kadunája (asszonya) beteg s ő azt hallotta, hogy a mi orvosaink jobban értenek mesterségükhez, a mit el is hisz.

— Azért dzsandum — folytatta Oszman, mondd, hová menjek, mert sietnem kell, hogy aksam (est) előtt még otthon lehessenek a hetymmel.

Ezt hallva Oszmantól, jobban, mint valaha, ébredt fel bennem a kíváncsiság a hárem és a buiak (török nők) után.

Válasz helyett azt kérdeztem tőle, hogy hogy mehet háremjába egy idegen és a mellett még keresztény? Erre azt felelte, hogy evvel ne törődjem, majd megmondja ő azt az orvosnak.

— Ne haragudjál azért effendim — szóltam neki. — Azért kérdeztem, mert te egy aszkeri hetym előt állsz.

Erre Oszman, mintha kételkedett volna, néhány pillanatig mit sem szólt, csak reám nézett. Egyszer aztán kitört kérdéseivel:

— Hát hogy van az, hogy te itten mint parancsnok vagy és nem vagy ott az ezrednél, csapatnál vagy a kórháznál?

Effendim! mondtam neki. Én nem vagyok Rbedff (allandó) katona. Én csak most vonultam be mint tartalékos, de otthon orvos a mesterségem, s miután itten Szemében nem szükséges külön parancsnokot is küldeni, úgy engem ide küldtek, hogy parancsnok és egyszersmint orvos is legyek ha katonáimnak reám szükségük lesz.

Ezzel a válasszal kielégítettem Oszmant, mert rögtön kérdezősködött a kézi gyógyszerteráram után, melyet neki abban a percben bajosan mutathattam volna meg. Aztán könyörgött, hogy tüstént menjünk a kadunájához s azt mondá:

Kérlek ülj föl lovadra és én az enyimre és úgy még ma elvégezhetjük.

Én a kadunájához tervezett utazást e napról más napra halasztottam, a mibe Oszman nehezen egyezett bele.

Most már jogosan kérdeztem tőle, hogy mehetek mint keresztény és idegen a háremjába? azt mondva neki: „Én neked mint orvosnak konstatalnom kell a betegséget. Azt csak akkor tehetem, ha meglátom a betegnek arcát, szemét, nyelvét; ha megfogom kezét, ha mellére és hátára fületem teszem. A betegnek nekem alaposan meg kell vizsgáinom, akkor megtudom a baját és biztos szerekkel kigyógyítom, de hogy mind ezt szabad-e neked megtennem, mikor a szentírások azt megtiltják, nem tudom.”

— Dehogy, dehogy! válaszolta Oszmanom. Igaz, hogy a hazreti indzsijele (szent könyvek) és a korán (szentírás) megtiltják minden keresztény és jabandzia (idegen) embernek, hogy a hárembe betérjen, de egy kivétel mellett; ahol t. i. saját érdekünk kívánja azok bejövését, ott szabad. Nekem pedig érdekeben áll, hogy kadunám egészséges legyen, tehát neked szabad bejőnnöd s előttem nyitva áll háremom ajtaja.

— Helyes, volt a válaszom. Ugy lesz; én holnap délelőtt ott leszek álad, várj reám.

— Peki, peki (szép, szép) szól bele Oszman. De kérlek, ha már itt vagyok, vizsgálj meg engem is, nem érzem magam a legjobban.

— Jól van effendi, szóltam neki. Mutasd a a nyelvvedet. Szigorú komolysággal megnéztem Oszman nyelvét, miről persze mit sem konstataltam.

Aztán kezét fogva s zsebőrára nézve még kevesebbet konstataltam. Végre levétköztetve őt és fületem mellére és hátára téve, persze még kevesebbet konstataltam, de azért még is azt mondtam neki, hogy kis jelentéktelen katarusa van s kis köhögése innen van. Nem kell semmi más, csak egy maroknyi korpát jól főzzen meg és a kiszűrt vízbe tegyen jegeces cukrot, így melegen igya ki. Tegye azt párszor s teljes egészségnek fog örvedeni.

Paciensem erre nem szólt semmit, hanem fölültözött és azt kérte, hogy menjek utána. Lekísértem őtet az istállóba, a hol lova állott. Itt

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése január 27-én.

Távirati tudósítás.

Budapest, január 27.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, amelyen folytatták az ujoncmegajánlásról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Napirend előtt Perczel Dezső elnök indítványozza, hogy Szmialowszky Valér képviselőnek azt a tegnapi indítványát, hogy a tárgyalásokat függeszsek fel pártközi konferencia egybehívása céljából, pénteken tárgyalják.

A kérdés felett élénk vita indult meg, a minnek az lett a vége, hogy a többség Szmialowszky indítványát leszavazta.

A szavazás után Lovászy Márton azt javasolja, hogy az indítványt szombatn tárgyalják, mire az elnök kijelenti, hogy a kérdés el van már intézve.

Ugron Gábor és Holló Lajos hevesen támadják a többséget, hogy megfosztja a kisebbséget indítványozási jogától.

Hieronymy Károly kereskedelmi miniszter a távollevő miniszterelnök nevében tiltakozik a támadások ellen és hangsúlyozza, hogy a Házban csak az elnök uralkodik a házszabályokkal.

Ezután Lovászy Márton beszélt az ujoncmegajánlási javaslat ellen, majd szünetet kért, azután pedig Rakovszky István hozakodott elő különböző mondvascsinált sérelmekkel, ismételve, hogy a karzati jegyeket szűken adják ki, azonfelül, hogy az elnök ma az ülést a rendes idő előtt nyitotta meg holott eddig mindig fél 11 órakor nyitották meg.

Az elnök Jákabffy konstatálja, hogy az ülést ma 10 óra után nyitották meg, úgy, mint máskor, de sokszor a képviselők nincsenek jelen, azért tart a megnyitási processzus fél 11-ig.

Most Madarász József és Holló Lajos a házszabályokhoz szólnak, majd Rakovszky és Novák között személyes szóharc keletkezett, szünet után pedig Lovászy Márton befejezte az ujoncjavaslat elleni beszédét.

A miniszterelnök a királynál.

Budapest, január 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: Tisza István gróf miniszterelnököt a király ma délelőtt 10 órakor félórát tartó magánkihallgatáson fogadta.

Budapest, január 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) A miniszterelnök királyi kihallgatására vonatkozólag félhivatalosan a következőket jelentik: A sajtónak tulnyomó része az abnormis politikai helyzet hatása alatt teljesen szabad teret enged fantáziájának s a kormányelnök audienciájához olyan várokozásokat fűz, a melyeket a valóságnak megfelelően kénytelenek vagyunk erősen alábbszállítani. Határozottan konstatálni óhajtjuk, hogy Tisza István gróf holnapi királyi kihallgatásának nem célja és így következménye sem lehet, hogy döntést provokáljon fontosabb elvi kérdésekben. Természetes, hogy a mikor a felség személye körüli miniszteri szék betöltetlen és a politikai helyzet a kormány és a király közt a személyes érintkezést szükségessé teszi, a kormányelnöknek, mint a felség személye körüli miniszteriumnak is ez idő szerinti vezetője megjelenjen az uralkodó előtt. Ez azonban még nem jelenti, hogy ez utóhoz nagy elvi döntés is hozzákapcsolandó, annál kevésbé, mivel ilyen újabb döntésre egyáltalában nincs is szükség.

Budapest, január 27. (A „Torontál” ered. táv.) Bécsből táviratozzák: Tisza István gróf miniszterelnök ma délután visszautazott Budapestre.

Félhivatalosan ismételték kijelentik, hogy a miniszterelnök királyi kihallgatása alkalmával újabb döntés nem történt, mert az nem szükséges. A miniszterelnök holnap nyilatkozni fog a Házban.

A delegációk.

Budapest, január 27. (A „Torontál” ered. távirata.) Bécsből táviratozzák: Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel Bécsbe érkezte után Goluchovszky gróf közös külügyminiszterrel és Pitreich közös hadügyminiszterrel értekezett a delegációk dolgában.

Pichler Győző meghalt.

Budapest, január 27. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből táviratozzák: Pichler Győző országgyűlési képviselő ma délelőtt Bécsben, a Grand Hotel-szállóban hirtelen meghalt. Pichler tegnap még a képviselőházban volt s orvosával privát ügyben Bécsbe ment. Bár évek óta hátgerinc-sorvadásban szenvedett s ez idézte elő halálát, elhunytának híre mégis váratlanul érkezett s a képviselőházban élénk részvétet keltett. Pichler Győző 1869-ben született, 1896 óta képviseli a kölesdi kerületet függetlenségi programmal s a függetlenségi mozgalomban tevékeny munkásságot fejtett ki.

Az orosz-japán összeütközés.

Budapest, január 27. (A „Torontál” ered. táv.) Mint Tokióból táviratozzák, a japán kormány Rosen báró orosz nagykövetnél megsürgette az orosz kormány válaszáat a japán jegyzékre.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1904. január 27.

A kőszáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	7.70	7.85	8.10	8.25
Pestvidéki új	76	7.60	7.75	7.95	8.10
Bánsági új	76	7.60	7.75	7.95	8.05
Bácskai új	76	7.70	7.85	8.10	8.25
Rozs	uj elsőrendű	70-75	6.40	6.50	
	„másodrendű	—	6.25	6.40	
Árpa	„takarmány	80-82	5.60	5.80	
	„égetni való	82-84	5.50	5.60	
	„sörfőzésre való	84-86	0. —	0. —	
Zab	—	39-41	5.50	5.70	
Tengeri ó	bánsági	—	5.45	5.55	
	mánemű	—	0. —	0. —	

Határ-idő-üzlet.

Budapest, január 27. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak szilárdak. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	7.85
Tengeri (májusra 1904.)	5.32
Zab (áprilisra)	5.50
Buza (áprilisra)	6.59

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A februári esküdtzéki tárgyalások. Február elsején kezdődnek a február havi esküdtzéki tárgyalások, a melyeknek sorrendje a következő:

Február hó 1. és 2-án: Szándékos emberölés büntetnének kísérletével vádolt Petrov Demeter ügye.

Február hó 3. és 4-én: Gyilkosság büntetnével vádolt Novakovic László és Radu Mihály ügye.

Február hó 5. és 6-án: Szándékos emberölés büntetnének kísérletével vádolt Mrksity Sandor ügyében.

Február hó 8-án: Gyújtogatás büntetnével vádolt Melyugity Péter ügye.

Közgazdaság.

Közgyűlések.

- Január 30. A „Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet” mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Január 31. Az „Antalfalvai járási takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
- Január 31. A „Tor-Ozori (Uzdini) Első Takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
- Január 31. A „Magyar-íttebei közs. hitelszövetkezet” közgyűlése.
- Február 1. A „Törökkanizsai központi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 2. A „Zichyfalvai takaré- és hitelegylet mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 2. A „Nagybecskereki Népbank részvénytársulat” közgyűlése.
- Február 3. A „Torontálmezei takaré- és hitelbank” közgyűlése.
- Február 4. A „Közgazdasági Bank mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 4. A „Nagybecskereki takarékpénztár” közgyűlése.
- Február 4. A „Perlaszi új takarékszövetkezet” közgyűlése.
- Február 4. A „Kis-zombori segély-egylet s hitelszövetkezet” közgyűlése.
- Február 7. A „Párdányi takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 7. A „Nagyszentmiklósi népbank mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 11. Az „Ittebei takarékpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 14. Az „Első módosi hengergőzmalom részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 14. Az „Alibunári járási takarékpénztár mint részvénytársaság” közgyűlése.
- Február 16. A „Módosi takarékpénztár” közgyűlése.

egyszerre hozzám fordult s azt kérte, hogy vizsgáljam meg a paripáját is. Kívánságának eleget tettem. Megnéztem paripáját s mint legjobb lovat megdicsértem, azt mondva, hogy ritka egészséges lovat ül az effendi. (Azt gondoltam magamban: kérdezd meg őt, ha nem hiszed.) Ezt tetszett az effendinek, mert mosolygott. Megelégedve felült lovára, így szólva:

— Tehát holnap, ugy-e?

— Holnap — volt a válaszom.

Ez a váratlan véletlen felvidította a kedélyemet úgy, hogyelőre örültem annak a cikknek, melyet a szerkesztő barátom boszniai kalandom címén becses lapjában hozni fog.

A bég távozása után minden perc évszázad volt reám; türelmetlenül vártam a holnapi napot. Ábrándozásba esve, már láttam a takaros szőnyegekkel díszített, köröskörül bárszony munderlúkkal (alacsony törön pamlagok) berendezett s rózsáillattal telített szobáskát, melyet Oszman bég háremjének néztem.

Már bekövetkezett az éjjel is és mely álmomban körül voltam fogva bulákkal. Mind-egyiknek valami baja volt s mindegyik kért segítséget. Majd sápadtan, majd megint pirult arccal mutatkoztak; csak egy alak ült a hárem egyik sarkában s folyton intett felém és valahányszor reápillantottam, úgy hogy hideg futott rajtam végig.

Az egész éjjel valódi kín volt; egész bágyadt voltam, dacára hogy nem ebredtem föl reggelig. Azon a napon, a mikor ábrándozásaim valóra válni készültek, a lelkeimre valami titkos buskomorság szállott, úgy, hogy elborzadtam attól a gondolattól, hogy Oszman bég háremjába mint orvos menjek; azért lemondva minden kalandról, elhatároztam, hogy nem megyek, s tovább mit sem gondoltam vele.

Dél előtt 11 óra tájban a napi postával léven elfoglalva, nem is hallottam Márkó komámnak a kinek fiát keresztvízre tartottam, a bejövetelet; mert ő neki — mint komámnak — minden bejelentés nélkül volt szabad bejönni. Csak mikor Márkó jelenléte jeleül köhögött, vettem őt észre, mire hozzám közeledett, átnyujtva egy kendőbe burkolt tárgyat, így szolt:

— Légy egészséges komám uram! hoztam

neked családomtól egy kis küldeményt és részéről meghívlak, hogy holnap jer komám hozzánk szent János napját megünnepelni. Tudod, ez az én házi patronusom.

Átvéve tőle, a hogy ő mondta, a küldeményt s kibombolyítva azt a kendőből, egy száraz potyka esett ki. A komám előtt nagyon örültem annak a meghívásnak, azt ígérve, hogy minden bizonynyal jövőik s megköszönve megemlékezését, pálinkával kínáltam meg őt, amit ő szívesen vett.

Midőn így pár percig komám beszélgettünk, a napos egy törököt jelentett be, kinek bebocsátását megengedtem. Ebben a pillanatban biztosnak tartottam, hogy az Oszman bég lesz, kit türelmetlensége újból ide kergetett az orvoshoz. De mikor a bejelentett alak belépett, láttam, hogy nem egy van.

A belépett török látszólag zavarban volt, mert néhány kérdésre mit sem válaszolt, hanem mindig Márkó komámra nézett. Márkó komám is párszor reá nézett és némi büszkeséggel itta pálinkáját; talán a török előtt mutatni akarta, hogy mily dicsőséget élvez ő most.

— Márkó! hangzott el a török ajkáról. Nem ismeresz engem Márkó?! Hozzám fordulva folytatta: „Ne vedd rossz néven uram! Ez az ember — Márkóra mutatva, az én féltetvérem és nem ismer fel engem”. Erre a Márkó felugrott, közelebb ment a törökhöz és mélyen benézett szemébe.

— Ma Ilia! csöcese, Riszta ti, ti bas! — (Ha Ilia! Jézusodra, csakugyan te vagy). Megölelték és megcsókolták egymást. Azután felém fordult Márkó: „Komám uram, ez nem török, ez Ilia féltetvérem! Hajduk (szegény legény) Ilia! — Azután Iliahoz fordulva folytatta: „De, hogy jöttél te ide? és milyen szakálad van, ugy nézzes ki — Istenemre — mint egy valódi török”. Ilia majd Márkóra, majd reám nézett. Végre azt mondá Márkó Ilának reám mutatva: „Te, ez a te és az én és mindnyájunk komája. Ő keresztelte a fiadat, ki még mindig nálunk van; egészséges és nagyra nőtt”.

A meglepő fordulat érdekeln kezdett, azért a kettőjük közötti csodálkozásnak beleszólásommal véget vettem.

(Folytatjuk.)

Az első módosi hengergőzmalom részvénytársaság

1904. évi február hó 14-én délután 2 órakor Módoson saját irodahelyiségeiben

XI. évi rendes közgyűlését

fogja megtartani, melyre a t. cz. részvényesek személyesen vagy az alapszabályok 11. §-a értelmében törvényes képviselőik vagy meghatalmazott részvényesek által megjelenni tisztelettel meghívottnak azzal, miszerint az alapszabályok 19. §-a értelmében a részvények a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a társaság pénztáránál leteendők.

Napirend:

1. Elnök, jegyző és 2 jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. A mérleg előterjesztése, a felmentvény megadása.
Kelt Módoson, 1904. évi január hó 24-én.
4. Határozathozatal az iránt, hogy a veszteség új számlára irassék elő.
5. Netáni indítványok.

Az igazgatóság

Az Első Módosi Hengergőzmalom részvénytársaság zárszámadása az 1903-ik üzleti évről.

Cselekvő.

Vagyon állapot 1903. évi december hó 31-én.

Szenvedő.

	K.	f.	K.	f.		K.	f.	K.	f.
Gyárépület és magtár	93004	62			Részvénytőke	180000	—		
Malomberendezés	68106	20			Értékkevesbitő tartalékalap	58841	80		
Gépek és kazán	33253	98			Saját váltók forgalomban	36000	—		
Villanyvilágítási berendezés	3237	80			Hitelezők folyó számlában	1048	63	275890	43
Leltár	6247	80							
Árukészletek	1043	38							
Készpénz	523	19							
Adósok folyó számlában	3772	59	209189	56					
Veszteség:									
Veszteség elővitel 1902-ik évről	52425	90							
Egyéb veszteség 1903-ik évben	8657	42							
Értékkevesbitő tartalékalapnak	5617	55	66700	87					
			275890	43				275890	43

Tartozik.

Veszteség- és nyereség-számla.

Követel.

	K.	f.	K.	f.		K.	f.	K.	f.
Perbeli veszteség Berjer András ellen	4894	40			Nyereség áruknál	788	61		
Zsák leírás	20	—			Összes jövedelem a vámörlésnél	14552	66		
Olaj- és máz-fogyasztás	428	57			Egyéb jövedelmek	358	66		
Veszteség áruknál	293	90			Adóvisszatérítés	696	12	16396	05
Épület tatarozás	637	06			Vesztesség:				
Szén- és fa-fogyasztás	7506	93			Értékkevesbitő tartalékalap	5617	55		
Kétes váltókövetelés	1855	97			Egyéb veszteség 1903-ban	8657	42	14274	97
Kezelési költség	851	67							
Gépköltség	1798	17							
Tiszti fizetések és napibérek	2840	30							
Kamatok	2414	18							
Tűzbiztosítás	1512	32							
Értékkevesbitő tartalékalapnak	5617	55	30671	02					
			30671	02				30671	02

Kelt Módoson, 1903. évi december hó 31-én.

Az igazgatóság:

A könyvezetőségért: **Butsek József** s. k.

Fendler Károly s. k., ig. tag.

Moll János s. k., vezérigazgató.

Deutsch Hermann s. k., ig. tag.

Kausch József s. k., ig. tag.

Drágossy Péter s. k., ig. tag.

Samson József s. k., ig. tag.

ifj. Weismüller János s. k., ig. tag.

Ezen mérleg nyereség- és veszteség-számla a fő- és mellékkönyvekkel megegyezőnek találtatott.

Kelt Módoson, 1904. évi január hó 24-én.

112—1.1

A felügyelő-bizottság:

Franz J. L. s. k.

Deutsch Lipót s. k.

Becker Péter s. k.

Zsiros József s. k.

Alibunári járási takarékpénztár mint részvénytársaság.

M e g h i v ó

a folyó évi február hó 14-én délután 2 órakor a takarékpénztár helyiségében tartandó

XI. évi rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. Közgyűlési elnök, jegyzőkönyvvezető és 2 jegyzőkönyv-bitelesítő választása.
2. A mérleg-, veszteség- és nyereség-számla előterjesztése. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény fölötti határozathozatal.
3. Az 1903. évi tiszta nyereség hova fordításának megállapítása.
4. A vezérigazgató járandóságának megállapítása 1904. évre.
5. A napibiztosok jelenléti jegyei értékének megállapítása 1904. évre.

Az „Alibunári járási takarékpénztár mint részvénytársaság” igazgatósága nevében:
Dr. Tolveth Rezső s. k., vezérigazgató.

23. §. A közgyűlést azon részvényesek alkotják, kik egy vagy több részvénynek olyan tulajdonosai, a kik a közgyűlés előtt legalább 14 nappal előbb a társaság részvénykönyvében bevezetve vannak s részvényeiket a szelvényekkel együtt legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt az intézethelyiségben letéteményezték.

Cselekvő.

Mérleg-számla.

V a g y o n			T e l e r		
Fkl.			Fkl.		Szenvedő.
111	Pénzkészlet	2023 26	1	Részvénytőke 1000 drb á 50 K.	50000
119	Váltótárca (telekkönyvileg biztosítva K. 137671.—)	385348	21	Tartalékalap	50000
123	Osztrák-magyar bank fiók	256 59	60	Külön tartalékalap	50000
	Adósok 93. és 108. lap	349 15 387977	102	Takarékbetétek	114704 13
			107	Letét	5593 64
			110	Visszleszámítás	79865
			112	Fel nem vett osztalék	118
			125	Nyugdíjalap	9326 74
			130	Átmenő kamatok	5278 52
			23	Tiszta nyereség az 1903-ik évben és a mult évi áthozat	364886 03
					23090 97
					387977

Tartozik.

Veszteség- és nyereség-számla.

V e s z t e s é g			N y e r e s é g		
Fkl.			Fkl.		Követel
6	Házbér	500	23	Nyereség áthozat a mult évről	237 36
34	Adakozások	102	113	Váltó kamat	48664 52
35	Igazgatósági jutalék	718			48901 88
88	Adó és közköltségek	4496 21			
104	Nyugdíjalap kamat	433 54			
115	Letét kamat	217 18			
118	Visszleszámítási kamat	6299 19			
119	Kétes váltók leírása	296			
122	Fizetések és szolgabér	5580			
126	Betét és letét kamatadó	496 49			
127	Üzleti költségek	1924 82			
129	Kifizetett és tőkésített betét kamat	4747 48			
23	Tiszta nyereség az 1903-ik évben és a mult évi áthozat	25810 91			
		23090 97			
		48901 88			
					48901 88

Alibunár, 1903. évi december hó 31-én.

A z i g a z g a t ó s á g:

A könyvelésért: Dörner János Tamás s. k.

Dr. Tolveth Rezső s. k., vezérigazgató.

E. Bauer s. k., h. igazgató.

H. Reichel s. k.

Nikolae Popoviciu s. k.

Kari Reitter s. k.

Fenti mérleg-, veszteség- és nyereség-számlát megvizsgáltuk és a takarékpénztár fő- és segédkönyveivel megegyezőnek találtuk.

A f e l ű g y e l ő - b i z o t t s á g:

Buchter József s. k.

Franz J. L. s. k., elnök.

Gruber János s. k.

A f e l ű g y e l ő - b i z o t t s á g j e l e n t e s e:

Tisztelt közgyűlés!

Alulírott felügyelő-bizottság tisztelettel jelenti, hogy az „Alibunári járási takarékpénztár mint részvénytársaság” üzletmenetét az elmúlt üzletévben ellenőrizte, a pénz- és leltárt megvizsgálta és mindent rendben talált.

Az 1903-ik évre az igazgatóság által előterjesztett zárszámadásokat a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és minden tételében megegyezőnek találtuk; ajánljuk ennek folytán az igazgatóságnak a tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozatát elfogadásra; és kérjük ugy az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak az elmúlt üzletévre a felmentvény megszavazását.

Kelt Alibunáron, 1904. évi január hó 19-én.

A f e l ű g y e l ő - b i z o t t s á g:

113—1.1

Buchter József s. k.

Franz J. L. s. k., elnök.

Gruber János s. k.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Ervényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

Árlejtési hirdetmény.

Magyar-Ittebe község ev. ref. egyháztanácsa a községben építendő új iskola épület költségeire nézve 1904. évi február hó 14-én délelőtt 10 órakor hivatalos helyiségében szóbeli árlejtést tart.

Miről vállalkozni szándékozik azzal értesítetnek, hogy a költségvetés szerinti kiadások 4825 korona 96 fillért tesznek ki. Bónatpénz címén ezen összeg 10%-a állapított meg.

A tervrajz és költségvetés február 13-án déli 12 óráig bármikor megtekinthetők a gondnoki hivatalban.

Magyar-Ittében, 1904. január 22-én.

K. Bodnár Imre,
gondnok

(104-3.3)

Eladó

egy tizes Schuthlevorth
Locomobil és cseplőgép

== teljes felszereléssel. ==

Bővebb felvilágosítást ad
Kiss Gyula,
 Törökbeosón

(108-6.3)

2/II. 1904. számhoz.

101-3.3

132. II. 1904. számhoz.

102-3.3

Hirdetmény.

A torontálvármegyei törvényhatósági bizottság a Nagy-Gáj és Nagy-Margitta közt a Rojga-csatornán építendő új hid munkálatait az 1903. évi augusztus hó 31-én kelt 1252/20186. 1903. számú rendelettel 3282 kor. 73 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivitelének biztosítása céljából az 1904. évi február hó 16-ik napjának d. e. 11 órájára az alulírott hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívattak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bónatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1904. január hó 18-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,
kir. főmérnök.

Hirdetmény.

A torontálvármegyei közigazgatási bizottság az 1904. évi január hó 11-én kelt 7932/903. kb. számú rendeletével a csávosi Temeshid helyreállítását 7524 kor. 90 fillér összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az 1904. évi február hó 15-ik napjának d. e. 11 órájára az alulírott hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívattak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bónatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1904. január 18-án.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,
kir. főmérnök.

Torontálvármegyei nagyszentmiklósi járás főszolgabírájáról.
260/1904. kig. sz. 103-3.3

Pályázati hirdetmény.

A nagyszentmiklósi járáshoz tartozó Óbessenyői körorvos állás lemondás folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

A kör székhelye: Óbessenyő. A körhöz tartozik Bolgártelep és Keglevichháza. A körorvos javadalmazása áll Óbessenyő részéről 1000 korona, Keglevichháza részéről 149 kor. 50 fill., Bolgártelep részéről 75 kor. 46 fillér, összesen 1224 kor. 96 fill. készpénz fizetés, 80 fillér nappali, 1 kor 60 fill. éjjeli látogatási díj és 40 fillér halottkémlelési díj.

Műtétek díjazása egyezség tárgyú. Óbessenyő községe 6000, Bolgártelep 650 és Keglevichháza 1160 lélekkel bír. A megválasztott körorvos köteles a megyei orvosi nyugdíj-egyletbe belépni.

Felhívom mindazokat, kik kérdéses állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 9. §-ában körülírt minősítést igazoló kellőleg okmányolt kérvényeiket hozzám f. évi február hó 15-ig annál inkább nyujtsák be, mert a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Nagyszentmiklós, 1904. január 18-án.

H a d f y,
főbíró.

858. sz. 1903.

114-11

Árlejtési hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a „Jér“ nevű lapályon emelendő töltésföld munkálataira 1600 korona kikiáltási ár mellett folyó évi február hó 3-án d. e. 10 órakor árlejtés fog tartatni.

A feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában tekinthetők be.

Tor.-Sziget, 1904. január 22.

B u d u r,
jegyző.

HIRDETÉSEK

FELVÉTTETNEK A

„TORONTÁL“

KIADÓHIVATALÁBAN.

112. sz. 1904.

115-31

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy a m. kir. csendőrség által kőborcigányoktól elkobzott s a község által mint gazdátlan, bitangóságba vett 1 drb 12 éves pej kanca ló csillagos és 1 drb 12 éves pej csillagos, szárcsa-orru, h. b. lábán kesely kanca ló folyó évi február hó 13-án d. e. 9 órakor, amennyiben addig igazolt tulajdonosa nem jelentkeznék, a község házában megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Szaján, 1904. évi január hó 22-én.

P i t k ó,
jegyző.

S z a b ó P á l,
bíró.

FELTŰNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többet mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

5-x.8

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskerekén.